

საქართველოს ორგანული კანონი საქართველოს ორგანულ კანონში „სახალხო დამცველის შესახებ“ ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის შესახებ.

მუხლი 1

საქართველოს ორგანულ კანონში „სახალხო დამცველის შესახებ“ შეტანილია შემდეგი ცვლილებები და დამატებები:

1. მე-2 მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

მუხლი 2.

საქართველოს სახალხო დამცველი ზედამხედველობს საქართველოს ტერიტორიაზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვას.“

2. მე-3 მუხლის 1 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

1. საქართველოს სახალხო დამცველი ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის სახელმწიფოებრივი გარანტიების უზრუნველყოფის მიზნით ზედამხედველობის უწყვეს სახელმწიფო ხელისუფლების და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოთა, თანამდებობის და იურისდიქციაში მყოფი ყველა პირისთვის სახელმწიფოს მიერ აღიარებულ უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა შესრულებასა და პატივისცემას განურჩევლად რასისა, ენისა, ეთნოსისა, სქესისა, ენისა, რელიგიისა, პოლიტიკური ან სხვა მოხელეობისა, ეროვნული, ეთნიკური და სოციალური კუთვნილებისა, წარმოშობისა, ქონებრივი უფლებებიანი მდგომარეობისა, საცხოვრებელი ადგილისა თუ სხვა გაიქნეს მათი“

3. მე-3 მუხლის 2 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

2. საქართველოს სახალხო დამცველი ავლენს ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დარღვევის ფაქტებს, ხელს უწყობს დარღვეული უფლებების აღდგენას“

4. მე-4 მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

მუხლი 4.

საქართველოს სახალხო დამცველი თავის საქმიანობაში დამოუკიდებელია და დამოუკიდებლობას საერთაშორისო სამართლის საფუძვლად დაითმობს პრინციპებითა და ნორმებით. საქართველოს კონსტიტუციით, საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და შეთანხმებებით. ამ კანონითა და სხვა საკანონმდებლო აქტებით, ნებისმიერი სახის ზემოქმედება საქართველოს სახალხო დამცველზე ან ჩარევა მის საქმიანობაში აკრძალულია და ისჯება კანონით.“

5. მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

3. საქართველოს სახალხო დამცველის სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობა მოქმედებს აქტების ან დაპატიმრების შესახებ თანხმობისას მისი უფლებამოსილება მოქმედების“

საქართველოს მიერ საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებამდე საქართველოს სახალხო დამცველის მიმართ გამამართლებელი განაჩენის გამოტანის ან მარჯობილი განაჩენის მიღებაზე საქმის შეწყვეტის შემთხვევაში, საქართველოს სახალხო დამცველის უფლებამოსილება აღდგება.“

6. მე-6 მუხლის მე-2 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

2. საქართველოს სახალხო დამცველს 5 წლის ვადით ირჩევს საქართველოს პარლამენტის სრული შემადგენლობის ხმების უმრავლესობით. კანდიდატურის წარდგენის უფლება აქვთ საქართველოს პრეზიდენტს, საპარლამენტო ოპოზიციის პარტიულ წევრთა სულ ცოტა შვიდკაციან ჯგუფს, რომლებიც არ შედიან ამა თუ იმ პარტიაში.

7. მე-8 მუხლის პირველი პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

1. საქართველოს სახალხო დამცველის თანამდებობა შეუთავსებელია სახელმწიფო ხელისუფლებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების წევრობასთან, სახელმწიფო სამსახურში ნებისმიერ თანამდებობასთან და ახსნა-გაგანა საქმიანობასთან. გარდა სამეცნიერო, პედაგოგიური და სახელოვნებო მოღვაწეობისა და ან შვიდობა იყოს პოლიტიკური პარტიის წევრი ან მონაწილეობდეს პოლიტიკურ საქმიანობაში, გამონაკლისია შემთხვევები, როდესაც საქართველოს კანონის ან სხვა ნორმატიული აქტის საფუძველზე თანამდებობაზე აღდგება სხვა თანამდებობის შეთავსება.“

8. მე-9 მუხლის მე-2 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

2. საქართველოს სახალხო დამცველის უფლებამოსილების ვადამდე მხნეობის შემთხვევაში საქართველოს პარლამენტის მიერ ახალი საქართველოს სახალხო დამცველის არჩევა ხდება არაუგვიანეს 30 დღისა. სახალხო დამცველის არჩევის შემთხვევაში მისი მოვალეობას ასრულებს საქართველოს სახალხო დამცველის მოადგილე მოადგილე, ხოლო მისი არყოფნის შემთხვევაში – უხუცესი მოადგილე. აღნიშნული წესი ვრცელდება სახალხო დამცველის დროებით არ ყოფნის შემთხვევაშიც.“

9. მე-9 მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-2¹ პუნქტი:

2¹. ამ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, საქართველოს სახალხო დამცველის მოვალეობის შემსრულებელი სარგებლობს საქართველოს სახალხო დამცველისათვის მინიჭებული უფლებებით, საქართველოს სახალხო დამცველისადმი და ხელშეუხებლობით.“

10. მე-11 მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

11-ე მუხლი.

საქართველო ან ხაომარი მდგომარეობის გამოცხადება არ წყვეტს საქართველოს სახელმწიფო სუვერენიტეტს და არ ზღუდავს მის უფლებამოსილებას.”

12-ე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

12-ე მუხლი.

საქართველოს სახალხო დამცველი დამოუკიდებლად ამოწმებს ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის მდგომარეობას. მათი დარღვევის ფაქტებს, როგორც მიღებული განცხადებისა და საჩივრის საფუძველზე, ასევე სახელმწიფო ინიციატივით.”

12-ე-13 მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

1. საქართველოს სახალხო დამცველი განიხილავს საქართველოს მოქალაქეთა საქართველოში მყოფ უცხოელთა და მოქალაქეობის არმქონე პირთა, აგრეთვე უცხო სახელმწიფოს იურიდიულ პირთა, პოლიტიკურ და რელიგიურ გაერთიანებების განცხადებებსა და საჩივრებს, რომლებიც ეხება სახელმწიფო ხელისუფლების და საჯაროებრივი თვითმმართველობის ორგანოთა, სახელმწიფო ორგანოსაგანთა დარღვევებათა, საწარმოთა, თანამდებობისა და კერძო და საჯარო სამართლის იურიდიულ პირთა ქმედობებს ან მათ აქტებს საქართველოს კონსტიტუციით დაკავშირებული დადგენილ უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა, აგრეთვე სახელმწიფოს ხელშეკრულებათა და შეთანხმებებით დადგენილ უფლებათა დარღვევებით და თავისუფლებათა დარღვევის შესახებ, რომელთა მონაწილეც საქართველო.”

2. საქართველოს კანონმდებლობის, ბავშვთა უფლებების კონვენციისა და მისი საერთაშორისო ხელშეკრულებების საფუძველზე საქართველოს სახალხო დამცველი განიხილავს და რეაგირებს ბავშვის უფლებების დარღვევის ფაქტებზე, განსაკუთრებით კანონმდებლობასთან ან კანონპროექტებთან დაკავშირებით გამოდგენილ რეკომენდაციებს, წინადადებებსა და შენიშვნებს ეროვნულ და საერთაშორისო დონეზე.”

13-ე მუხლის პირველი პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

1. საქართველოს სახალხო დამცველი განიხილავს საქართველოს მოქალაქეებში, თუ განმცხადებელი სადავოდ ხდის ადმინისტრაციული ორგანოს ან სახელმწიფოს გადაწყვეტილებას, კერძო და საჯარო სამართლის იურიდიული პირთა ქმედებას, აგრეთვე სახელმწიფო ხელისუფლების და საჯაროებრივი თვითმმართველობის ორგანოთა არაჯეროვან მართვა-გამგეობას, და მოქალაქეთა განცხადება ან საჩივარი ეხება საერთაშორისო დონის სახელმწიფო ინიციატივით გამოხატებულ ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დარღვევებს.”

დაწვეული გადაწყვეტილება არღვევს ადამიანის უფლებებსა და ძირითად მოთხოვნებს.“

14. მე-15 მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

2. დაკავების წინასწარი პატიმრობისა და თავისუფლების შეზღუდვის ადგილებში მყოფ პირთა მიერ საქართველოს სახალხო დამცველისათვის წარსული განცხადებები, საჩივრები და წერილები კონფიდენციალურია და დაკავდება, გახსნა, შემოწმება და ცენზურა აკრძალულია; ისინი დაფიქსირებული უნდა გადამცეს საქართველოს სახალხო დამცველს.“

15. მე-17 მუხლის პირველი პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

1. განცხადებისა და საჩივრის მიღების შემდეგ საქართველოს სახალხო დამცველი (ან მისი აპარატის შესაბამისი სტრუქტურული ერთეული) დამოუკიდებლად იღებს გადაწყვეტილებას შემოწმების თაობაზე.“

16. მე-17 მუხლის მეორე პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გადაწყვეტილებები საქართველოს სახალხო დამცველი (ან მისი აპარატის შესაბამისი სტრუქტურული ერთეული) აცნობებს განმცხადებელს.“

17. მე-18 მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

მუხლი 18.

ქვეყნის ჩატარებისას საქართველოს სახალხო დამცველს ან მისი სპეციალური მოსახლებით აღჭურვილ პირს უფლება აქვს:

ა. დაგზავნილებლად შევიდეს სახელმწიფო ხელისუფლებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ნებისმიერ ორგანოში, საწარმოში, ორგანიზაციაში და დაწესებულებაში მიუხედავად მათი ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმისა, მათი მოხმის სამხედრო ქვედანაყოფში, დაკავების წინასწარი პატიმრობისა და თავისუფლების შეზღუდვის სხვა ადგილებში, ფსიქიატრიულ დაწესებულებებში, მოხეტიათ თავშესაფრების ადგილებში, ზავშეთა სახლებში;

ბ. მიხიბოვოს და დაუყოვნებლივ ან არაუგვიანეს 10 დღისა შილის სახელმწიფო ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების, სახელმწიფო და არასახელმწიფო საწარმოების, ორგანიზაციებისა და დაწესებულებებისათვის შეამოწმოს თანამდებობისა და იურიდიულ პირთაგან შემოწმებისათვის არსებული დოკუმენტაცია, საბუთი, დოკუმენტაცია და სხვა მასალა;

გ. მიხიბოვოს და მიიღოს წერილობითი ახსნა-განმარტება გამოსაკვლევი სახელმწიფო თვითმმართველობის პირისაგან, მოხელისაგან ან მასთან გათვალისწინებული პირისაგან;

დ. მიხიბოვოს ან და არასახელმწიფო დაწესებულებების ძიებისათვის სახელმწიფო სტრუქტურული გამოკვლევები ან და მოამზადოს დასკვნები, რეკომენდაციები

სპეციალისტები/ექსპერტები საექსპერტო ან/და საკონსულტაციო სამსახურს უწოდებდად; ამ მიზნით სპეციალისტები/ექსპერტები დაეხმარებოდნენ სახალხო საბჭოების სამხედრო ქვედანაყოფში, დაკავების, წინასწარი პატიმრობის და თავისუფლების შეზღუდვის სხვა ადგილებში;

ბ) გაცემის და მიიღოს ასლები, გააკეთოს ამონაწერები ხისხლის სახლიდან სასაქონლო და ადმინისტრაციულ საქმეებზე, რომელთა თაობაზე მოქმედებს ვადის ვეტოები კანონიერ ძალაშია შესული.

ი) განითქვინოს აუდიო, ვიდეო ან ნებისმიერი სხვა ტექნიკური საშუალება, რომელიც ექსპანსიით, მათ შორის მე-19 მუხლით გათვალისწინებული უფლებების დაცვის განხორციელებისას."

18. მე-19 მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

მუხლი 19.

საქართველოს სახალხო დამცველი ან მისი სპეციალური რწმუნებით აღჭურვილი პირი ამოწმებს დაკავების, წინასწარი პატიმრობისა და თავისუფლების შეზღუდვის სხვა ადგილებში ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის მდგომარეობას. პირადად ხედება და ესაუბრება დაკავებულებს, წინასწარ პატიმრობაში მყოფთ, ადმინისტრაციულ პატიმრებს და მსჯავრდებულებს ასობის აღრიცხვით დაწესებულებაში მათი ყოფნის დამადასტურებელ დოკუმენტაციას და მოთხოვნის შემთხვევაში დაუყოვნებლივ მიიღებს მათ ასობის სახალხო დამცველის ან მისი სპეციალური რწმუნებით აღჭურვილ პირს და დაკავებულებს, პატიმრობაში მყოფთ და მსჯავრდებულებს შიშის მქონე დამცველის განხორციელებული ხასიათისაა. დაუშვებელია რაიმე სახის მსჯავრდებულების შეზღუდვა.

19. დეპუტოს შემდეგი შინაარსის მე-19¹ მუხლი:

მუხლი 19¹.

1. საქართველოს სახალხო დამცველი, პრევენციული ეროვნული მექანიზმის უფუნქციოებიდან გამომდინარე, ახორციელებს გაეროს "წამების და სხვა სახის უკანონო და დამამცირებელი მოპყრობის ან სასჯელის წინადადებას" პრევენციის ფაკულტატიური ოქმით გათვალისწინებულ პრევენციულ ღონისძიებებს.

2. სახალხო დამცველის აპარატის შემადგენლობიდან და მოწვეული ექსპერტების სახალხო დამცველი აყალიბებს პრევენციული ეროვნული მექანიზმის ფუნქციების განხორციელებულ ჯგუფს, რომელიც რეგულარულად ამოწმებს დაკავებულ წინასწარი პატიმრობაში მყოფ და თავისუფლებადაკვეთილი პირობის მდგომარეობას და აგუფს ხელმძღვანელობს სახალხო დამცველის ერთერთი მოადგილე.

3. პრევენციის ეროვნული მექანიზმების წევრები სარგებლობენ ინფორმაციით, რომელიც მიეწოდება მათ მიერ თავიანთი ფუნქციების დასრულებისას მსჯავრდებულებისათვის. თავიანთი ფუნქციების განხორციელებისას და ამოწმებისას ეროვნული პრევენციული მექანიზმის წევრების ხისხლის სახლიდან სასაქონლო და ადმინისტრაციულ საქმეებზე, მანქანის, საბიუჯეტო და სხვა სახის საშუალებების გამოყენებას უფლება აქვთ. არ მისცენ ჩვენება იმ ფაქტის გახსნის მიზნით, რომელიც პრევენციული ეროვნული მექანიზმის წარმომადგენელი დაკავებული ან მსჯავრდებული მათ უნარჩუნდებათ უფლებამოსილების შეწყვეტის შემდეგ.

მეცნიერული მექანიზმის წევრებისათვის განკუთვნილი წერილობითი ანგარიშობა.

18. დაკავებულ პატიმრობაში მყოფ და თავისუფლება აღკვეთილ პატიმართაათვის და მათ მიმართ მოპყრობის გაუმჯობესების, ასევე წამების და სხვა სახის არაადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობის ან სასჯელის თაღლითად აღკვეთის მიზნით, საქართველოს სახალხო დამცველი ეროვნულ და საერთაშორისო დონეზე წარადგენს რეკომენდაციებს და არსებულ კანონმდებლობაში ცვლილებების საჭიროებებთან დაკავშირებით წინადადებებსა და შენიშვნებს."

20. მე-20 მუხლის პირველი პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„1. სახელმწიფო კომერციულ ან კანონით დაცული სხვა საიდუმლო მქონე ინფორმაცია საქართველოს სახალხო დამცველისათვის ხელმისაწვდომია გადაეცემა მისი მოთხოვნის შესაბამისად.“

21. 21-ე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 21.

საქართველოს სახალხო დამცველი უფლებამოსილია:

ა) ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა უზრუნველყოფის მიზნით წინადადებები წარუდგინოს პარლამენტს კანონმდებლობის სრულყოფის შესახებ;

ბ) ადამიანის დარღვეულ უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა აღსაფასოებელი რეკომენდაციები და რეკომენდაციები გაუგზავნოს იმ სახელმწიფო ორგანოს თანამდებობის ან იურიდიულ პირს, საწარმოს, რომლის მოქმედებამაც გამოიწვია სახელმწიფოს მიერ გარანტირებული ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დარღვევა;

გ) დან: შაულის ნიშნების გამოვლენის შემთხვევაში, მის ხელთ არსებული მასალები გადასცეს საგამომიებო ორგანოს;

დ) მთავრობის წინადადებები შესაბამის ორგანოებში იმ პირთა დისციპლინის თვალსაზრისით ინსტრუქციული პასუხისმგებლობის შესახებ, რომელთა მოქმედებამაც გამოიწვია ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დარღვევა;

ე) რეკომენდაციით მიმართოს შესაბამის სასამართლო ინსტანციას ძალაში მქონე სასამართლო გადაწყვეტილების კანონიერების შემოწმების თაობაზე, თუ ეს გადაწყვეტილების შედეგად მიიჩნევა, რომ სასამართლო წარმოების პროცესში ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დარღვევას შეეძლო არსებითი და ექსპლაცირებადი სასამართლო გადაწყვეტილების მიღებაზე;

ვ) სასამართლოს მოთხოვნით გამოვიდეს სასამართლოში „Amicus Curiae“ რედაქციით;

გ) შეცნობოს მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებს ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დარღვევასთან დაკავშირებით ჩატარებული მძირობის შედეგები;

ზ) შეიძინოს შედეგების საფუძველზე მიღებული გადაწყვეტილებების განხორციელების მიხედვით მოხსენებებსა და ყოველწლიურ ანგარიშებში;

თუ ცხოვრობით მიმართოს საქართველოს პრეზიდენტს და სპეციალური კომისია
წარმოადგეს საქართველოს პარლამენტის წინაშე ადამიანის უფლებების დაცვის
თავისუფლებათა უხემ - ან მასობრივ დარღვევათა შეძიხვევად. თუ
სპეციალურებაში არსებული რეაგირების საშუალებები არასაკმარისი აღსანიშნულ
თუ სკონსტიტუციო სარჩელით მიმართოს საკონსტიტუციო სასამართლომ.
კომისიის დელოთა მოთხოვნის მიუხედავად არ დაინიშნა რეფერენდუმი. თუ
მომხრეფერენდუმის ჩატარება ეწინააღმდეგება საქართველოს კონსტიტუციის
მუხლის მე-2 პუნქტის მოთხოვნებს ან რეფერენდუმი ჩატარდა საქართველოს
კონსტიტუციის 74-ე მუხლის მე-3 პუნქტის მოთხოვნათა დარღვევით. ან
მომხრეფერენდუმი აქტივით ან მისი ცალკეული ნორმებით დარღვეულია საქართველოს
კონსტიტუციის მე-2 თავში აღიარებული ადამიანის უფლებანი და თავისუფლებანი.
თუ განსაკუთრებულ შემთხვევაში მიმართოს საქართველოს პარლამენტს ადამიანის
უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დარღვევის ფაქტთან დაკავშირებით
პარლამენტის დროებითი საგამოძიებო კომისიის შექმნისა და საქართველოს
პარლამენტის მიერ საკითხის განხილვის მოთხოვნით."

22. 22-ე მუხლის პირველი პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

22. საქართველოს სახალხო დამცველი საქართველოს პარლამენტს წარუდგინს
კვლევის ქვეყანაში ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დარღვევის
სტატისტიკის შესახებ წელიწადში ერთხელ. კალენდარული წლის მარტში."

23. 22-ე მუხლის მე-2 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

23. საქართველოს სახალხო დამცველის საანგარიშო მოხსენებაში მოთხოვნილი უნდა
აქვინ სახელმწიფო ხელისუფლებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის
ორგანოები, თანამდებობის და იურიდიული პირები, საწარმოები, რომლებიც
არღვევდნენ ადამიანის უფლებებსა და ძირითად თავისუფლებებს, ან
თავლისწინებდნენ საქართველოს სახალხო დამცველის რეკომენდაციებსა და
წინადადებებს ამ უფლებათა აღდგენის ღონისძიებათა შესახებ."

24. 22-ე მუხლის მე-3 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

24. საქართველოს სახალხო დამცველის ანგარიში უნდა შეიცავდეს ქვეყანის
რეაქციის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა უზრუნველყოფის ხელშეწყობის
საქმიანობებს, დასკვნებსა და რეკომენდაციებს."

25. 22-ე მუხლის პირველი პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

25. სახელმწიფო ხელისუფლების და ადგილობრივი თვითმმართველობის
ორგანო, თანამდებობის თუ იურიდიული პირი ვალდებულია ყოველწლიურ
დაცემისათვის საქართველოს სახალხო დამცველს და მისი სპეციალური თანამდებობის
დაქვერცილ პირს, დაუყოვნებლივ წარუდგინოს მასალები, საბუთები ან
საჭიროა ცნობა, რომელიც ესაჭიროება საქართველოს სახალხო დამცველს თავის
უფლებამოსილების განსახორციელებლად."

26. 23-ე მუხლის მე-3 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„3. მასალები, საბუთები და სხვა ინფორმაცია საქართველოს სახალხო დამცველის მისი სპეციალური რწმუნებით აღჭურვილ პირს უნდა გადაეცეს მოთხოვნის მიღებისთანავე. აუცილებლობის შემთხვევაში, ეს ვადა შეიძლება შეესაბამებოდეს საქართველოს სახალხო დამცველის თანხმობით.“

27. 23-ე მუხლის დაემატოს შემდეგი მინარსის მე-3' პუნქტი:

„3'. ახსნა-განმარტება სახალხო დამცველს ან მისი სპეციალური რწმუნებით აღჭურვილ პირს უნდა მიეცეს წერილობითი ფორმით და მოთხოვნისთანავე, გათვალისწინებული შემთხვევისა, როდესაც ახსნა-განმარტება მოთხოვილია წერილობითი მიმართვის საფუძველზე. ასეთ შემთხვევაში ახსნა-განმარტება სახალხო დამცველს ან მისი სპეციალური რწმუნებით აღჭურვილ პირს უნდა მიეწოდოს 10 დღის ვადაში.“

28. 23-ე მუხლის მე-4 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„4. სათანადო მასალები, მოთხოვნის შემთხვევაში, უნდა გაეცნოს განმცხადებელს გათვალისწინებული ვადის განმავლობაში კანონის მე-20 მუხლით გათვალისწინებული ინფორმაციისა.“

29. 24-ე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„1. სისხლმწიფო ორგანო, თანამდებობის ან იურიდიული პირი, რომელიც მიიღებს საქართველოს სახალხო დამცველის რეკომენდაციებს ან წინადადებებს, ვალდებულია განიხილოს ისინი და 15 დღის განმავლობაში წერილობით აცნობოს საქართველოს სახალხო დამცველს მათი განხილვის შედეგები.“

„2. სახალხო დამცველის წინადადების ან რეკომენდაციის არ გაზიარების ვალდებულებისწინებლობის შემთხვევაში, შესაბამისი ორგანო, თანამდებობის ან იურიდიული პირი, საწარმო, ვალდებულია ამავე ვადაში წერილობით დაასაბუთოს მისი ამგვარი გადაწყვეტილების მიზეზები.“

„3. ამ კანონის 21-ე მუხლის გ) ქვეპუნქტის თანახმად გადაგზავნილი მასალები შესაბამისად გამოძიების დაწყების შესახებ ინფორმაცია სახალხო დამცველს უნდა ეცნობოს 10 დღის ვადაში. საგამომიებო ორგანო ამავე ვადაში ვალდებულია სახალხო დამცველს აცნობოს სისხლის სამართლის საქმეზე კონკრეტული პირის იმპონის მიხედვით სისხლისსამართლებრივი დევნის დაწყებისა და სისხლის სამართლის საქმეზე მიღებული საბოლოო გადაწყვეტილების შესახებ.“

30. 25-ე მუხლის მე-2 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„2. სახალხო დამცველის ან მისი სპეციალური რწმუნებით აღჭურვილი პირის მიერ სახელმწიფო ფორმით დაბრკოლების შექმნა, იწვევს კანონით გათვალისწინებულ პასუხისმგებლობას.“

31. 26-ე მუხლის დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-21 პუნქტი:

21. სახალხო დამცველის ან მისი სპეციალური რწმუნებით აღჭურვილ მსახური მოთხოვნის მეუსრულებლობისას, სახალხო დამცველი შეიძლება აღჭურვილი იქნას სპეციალური რწმუნებით აღჭურვილი პირი, მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, თუ ამის ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა შესახებ იქმს."

32. დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-25¹ მუხლი:

მუხლი 25¹.

1. სახალხო დამცველის აპარატი ფინანსდება საქართველოს სახალხო დამცველის ბიუჯეტიდან იმ ოდენობით, რომელიც უზრუნველყოფს მისი ფუნქციონირებისთვის საჭირო საჭიროებებს.

2. სახალხო დამცველის საქმიანობისათვის სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გათვალისწინებული ხარჯები არ უნდა იყოს წინა საბიუჯეტო წლის საბიუჯეტო დოკუმენტებზე ნაკლები."

33. 26-ე მუხლის დაემატოს შემდეგი შინაარსის 1¹ პუნქტი:

1¹. სახალხო დამცველს ჰყავს პირველი მოადგილე და მოადგილეები, რომლებსაც იგი კანონმდებლობაზე ნიშნავს და ათავისუფლებს საქართველოს სახალხო დამცველი.

34. 26-ე მუხლის მე-2 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

2. საქართველოს სახალხო დამცველის სამუშაო აპარატს ხელმძღვანელობს საქართველოს სახალხო დამცველის პირველი მოადგილე."

35. 26-ე მუხლის მე-3 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

3. საქართველოს სახალხო დამცველის პირველ მოადგილესა და მოადგილეებს უკავშირდება საქართველოს სახალხო დამცველისათვის ამ კანონით დადგენილი პასუხისმგებლობის მოთხოვნები."

36. 26-ე მუხლის დაემატოს შემდეგი შინაარსის 3¹ პუნქტი:

3¹. სახალხო დამცველის სამუშაო აპარატთან შეიძლება შეიქმნას სპეციალიზირებული ცენტრები, რომელთა სტრუქტურა, ორგანიზაცია, საქმიანობის სიმართულებები, მუშაობის წესი და სხვა საკითხები განისაზღვრება საქართველოს სახალხო დამცველის მიერ."

37. 27-ე მუხლის პირველი პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

1. საქართველოს სახალხო დამცველის პირველი მოადგილე, მოადგილეები, ამბულატორი მკვლევარები და სახალხო დამცველის მიერ საპროცესო უფლებამოსილება მისცემის კანონის მე-18 და მე-19 მუხლებით გათვალისწინებულ უფლებამოსილებების შესახებ ახორციელებენ საქართველოს სახალხო დამცველის სპეციალური რწმუნებით."

მუხლი 2

1. ეს კანონი, გარდა პირველი მუხლის მე-6 პუნქტისა, ამოქმედდეს გამოქვეყნებიდან მე-15 დღეს.
2. პირველი მუხლის მე-6 პუნქტი ამოქმედდეს ახალი პარლამენტის უფლებამოსილების ცნობის შემდეგ.

საქართველოს პრეზიდენტი

მიხეილ სააკაშვილი